

Qətiyyətli lider, qüdrətli dövlət

Azərbaycan sabitlik və inkişaf məkanına çevrilib

Bu həftə dünyanın siyasi-iqtisadi elitasının diqqəti Davosa yönəldi. Beş gün ərzində Davos Dünya İqtisadi Forumunda mühüm məsələlər müzakirə olundu. Bu tədbirin ölkəmiz üçün əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın adı Forumun fəal ölkələri sırasında öndə gəlir.

Prezident İlham Əliyev hər il forumun işində aktiv iştirak edir. Azərbaycan lideri bu global iqtisadi tədbirin ən nüfuzlu qonaqları sırasında. Dövlət başçısının hər il bu nüfuzlu tədbirə dəvət olunması onun dünya liderləri arasında tutduğu yüksək mövqenin göstəricisidir. Prezidentin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın uğurları, strateji layihələri və əməkdaşlıq perspektivləri forum çərçivəsində dünyaya çatdırılır.

Bir məqamı da qeyd etmək lazımdır ki, ölkəmizin başçısı hər il forumda iştirak zamanı ayrı-ayrı ölkələrin liderləri ilə yanaşı, dünyanın nüfuzlu şirkətlərinin rəhbərləri, tanınmış iş adamları ilə çoxsaylı görüşlər keçirir, beynəlxalq miqyaslı media qurumlarına, jurnalistlərə müsahibələr verir.

Davosa budəfəki səfərdə Prezident İlham Əliyev yanvarın 21-də Latviya Respublikasının Prezidenti Edgars Rinkeviçs, İraq Respublikasının Prezidenti Əbdüllətif Camal Rəşid, İraq Kürdüstan Regionunun Baş naziri Məsrur Bərzani, Almaniya Federativ Respublikasının Kansleri Olaf Şolts, İsrail Dövlətinin Prezidenti İsxak Hersoq, yanvarın 22-də Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski, ABŞ-ın Xristian Liderlər Konqresinin rəhbəri Conni Mur və Xorvatiya Respublikasının Baş naziri Andrey Plenkovıç ilə görüşüb.

Yeri gəlmişkən, bu görüşlər məhz qarşı tərəfin təşəbbüsü ilə olub. Bu da Azərbaycana olan hörmətdən, ölkəmizin qazandığı etibarlı tərəfdaş imicindən, dövlətimizin başçısının yüksək nüfuzundan qaynaqlanır. Prezidentin görüşdüyü şirkət rəhbərləri də birmənalı olaraq Azərbaycanda fəaliyyətlərini genişləndirmək, yaxud işbirliyi qurmaq, əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq etmək istədiklərini bildiriblər.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanın bugünkü realıqlarına nəzər salsaq

görürük ki, ölkəmiz müstəqil dövlət kimi dünya xəritəsində öz yerini tutub. Bütün regional məsələlərdə fəal iştirak edən Azərbaycan sabitlik və inkişaf məkanına çevrilib.

Prezident İlham Əliyevin beynəlxalq aləmdə artan nüfuzu həm ölkəmizi gücləndirib, həm də regionda gedən proseslərə çox müsbət təsir göstərib.

Xüsusilə qeyd etməliyik ki, dövlətimizin başçısı İlham Əliyev təkcə regional məsələlərdə deyil, mahiyyətindən asılı olmayaraq dünya miqyasında baş verən global hadisələr zamanı qətiyyətli mövqe nümayiş etdirir.

Dövlət başçısının təşəbbüsləri beynəlxalq həmrəyliyin və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi is-

tiqamətində mühüm nümunə ortaya qoyur.

Məhz buna görə dünya siyasətinin aparıcı qurumları, mötəbər beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın mütərəqqi xarici siyasətini regional təhlükəsizliyə, global inkişafa mühüm töhfə kimi qiymətləndirir və ölkəmizlə əməkdaşlıq can atırlar.

İstər Davos İqtisadi Forumu, istər Münhen Təhlükəsizlik Konfransı, istərsə də digər beynəlxalq təşkilatların toplantılarında iştirak bir daha sübut edir ki, dünya ölkələri Azərbaycanla əməkdaşlığa yüksək önəm verir, cənab Prezidenti sözünün sahibi, etibarlı lideri olduğunu hesab edirlər.

Prezidentdən başsağlığı

Türkiyənin yanındaıq

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 23-də Türkiyənin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla zəng edib. Dövlətimizin başçısı Türkiyənin Bolu vilayətinin Kartalkaya dağ-xizək mərkəzinin otelində baş vermiş yanğın nəticəsində çox sayda insanın həlak olması ilə əlaqədar həmkarına dərin hüznə başsağlığı verib. Telefon danışıqı əsnasında ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif sahələrinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Şəhidlərə ehtiram

Dövlət başçısı Şəhidlər xiyabanına gedib

Qanlı 20 Yanvar faciəsindən 35 il keçdi. Faciə ilə bağlı Prezident İlham Əliyev Şəhidlər xiyabanında 20 Yanvar şəhidlərinin əziz xatirəsini yad edib. Dövlətimizin başçısı "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əklil qoyub. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Səmərəli əməkdaşlıq

Maliyyə sazişi imzalanıb

Prezident İlham Əliyevin yanvarın 22-də Davosda Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının prezidenti Odile Reno-Basso ilə görüşündə Gəncə şəhərinin su təsərrüfatı ilə bağlı layihənin icra olunmasının imzalanma mərasimi keçirilib. Görüşdə Avropaya yaşıl enerjinin ixracı, bununla bağlı həm Gürcüstanla, həm də Mərkəzi Asiya ölkələri ilə regional əməkdaşlıq layihələri və imkanları barədə müzakirələr də aparılıb.

Logistika mərkəziyik

Ölkəmiz mühüm qovşaqdır

Davosda Azərbaycanın Şimal-Cənub və Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizlərinin yaratdığı imkanlar barədə müzakirələr aparılıb. Prezident İlham Əliyev yanvarın 21-də "DP World" şirkətlər qrupunun sədri və icraçı direktoru Sultan Əhməd bin Sulaim ilə görüşərək ölkəmizin regional nəqliyyat qovşağı kimi rolu xüsusi ilə vurğulanıb.

Rəsmi xəbərlər

Prezident İlham Əliyev yanvarın 23-də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 3 iyun tarixli 248 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət sirlərinə aid edilən məlumatların Siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 16-da "Azərbaycan Respublikasında Rəqəmsal İnkişaf Konsepsiyası"nın təsdiq edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 16-da "Azərbaycan Nəqliyyat və Kommunikasiya Holdingi (AZCON)" publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsinin təsdiqi və bununla əlaqədar bəzi məsələlərin tənzimlənməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 15-də ədəbiyyatın inkişafında xidmətlərinə görə Afaq Məsud qızı Vəliyevaya Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 15-də Azərbaycanda dini qurumlara maliyyə yardımı göstərilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Daxili İşlər Nazirliyinin şəxsi heyəti Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib

20 Yanvar faciəsinin 35-ci ildönümü ilə əlaqədar Daxili İşlər Nazirliyinin şəxsi heyəti Şəhidlər xiyabanında Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə şəhid olmuş qəhrəman Vətən övladlarının məzarlarını ziyarət ediblər.

Vətənin sınağından çıxanlar

3

Peşəkarların xidməti

3

Validənlər "Açıq qapı"dan keçiblər

4

Yaradılışın daha bir möcüzəsi

4

RESPUBLİKA XƏBƏRLƏRİ

Sülhə "iki addım" qalır

Azərbaycanın Ermənistanla postmünaqişə mərhələsində təmasları davam edir. Xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov deyib ki, bu il də proses davam edəcək. Növbəti beş görüşün tarixi hələ bəlli olmasa da, danışıqlar Ermənistanla sülh müqaviləsinin mətnində iki maddə üzrə aparılır.

Seçki prosesi yenə şəffaf olacaq

Veb-kameralar quraşdırılan 1000 məntəqə ölkənin bütün coğrafiyasını əhatə edir. Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov jurnalistlərə açıqlamasında deyib ki, heç bir icazə və qeydiyyat olmadan dünyanın hər yerindən həmin kameralar vasitəsilə bələdiyyə seçkilərini izləmək mümkün olacaq.

Proqnozlar nikbindir

Bizim 2025-ci il ilə bağlı proqnozlarımız nikbindir. Bu il Azərbaycan iqtisadiyyatının artımı proqnozu 3,3 faiz olacağı gözlənilir. Bu barədə Mərkəzi Bankın sədri Taleh Kazımov faiz dəhlizinin parametrləri ilə bağlı keçirdiyi brifinqdə deyib. O, bildirib ki, qeyri-neft sektoru üzrə iqtisadi artım proqnozu bu il üzrə 5,2 faiz müəyyən edilib.

Gəlirlərimiz nə qədər artıb?

Ötən il ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilə nisbətən 6,4 faiz artaraq 83 milyard 93,4 milyon manat və ya hər nəfərə orta hesabla 8144,1 manat olub. Dövlət Statistika Komitəsindən bildirilib ki, əhalinin sərəncamında qalan gəlirləri 73 milyard 409,4 milyon manat təşkil edib.

Zərərcəkənlərlə görüş keçirilib

Daxili İşlər Nazirliyinin rəhbərliyi yanvarın 18-də İmişli rayonu ərazisində ölümlə nəticələnən yol-nəqliyyat hadisəsində zərərcəkənləri qəbul edib. Qəbulda ailə üzvlərinə hadisənin təfərrüatları, maddi sübutlar - görüntülər göstərilib, aidiyyəti üzrə istintaqın gedişi ilə bağlı məlumat verilib. Vurğulanıb ki, DİN hadisə üzrə istintaqın obyektiv aparılması, zərərcəkənlərin hüquqlarının təmin olunması üçün bütün zəruri tədbirləri diqqət mərkəzində saxlayır.

Onlar da silah ala bilər

Azərbaycanda 21 yaşına çatmış vətəndaşlara mülki odlu silah əldə etmək hüququ verilir. Bu, "Xidməti və mülki silah haqqında" Qanuna təklif edilən dəyişiklikdə əksini tapıb. Layihəyə əsasən, Qanunun 2.1. 7-ci maddəsinin I hissəsinə "mülki silah" sözlərindən sonra "(odlu silah istisna olmaqla)" sözləri və "Azərbaycan Respublikasında iyirmi bir yaşına çatmış vətəndaşların mülki odlu silah əldə etmək hüququ vardır." məzmununda ikinci cümlə əlavə edilir.

Məhkumluqla bağlı vahid portal yaradılır

Dövlət satınalmalarında iştirak edən təchizatçılar artıq satınalma təşkilatlarına məhkumluq barədə arayışları vahid internet portal vasitəsilə təqdim edə biləcəklər. Portal Daxili İşlər Nazirliyi və Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin birgə icra etdiyi layihə çərçivəsində təşkil olunacaq. İqtisadi sahədə cinayətlər, kibercinayətlər, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakı leqallaşdırma kimi cinayətlərə görə məhkum olunması barədə məhkəmə qərarları portala arayış formasında ötürülməkdir.

Metroda qayda pozanların cəriməsi artırılıb

Bakı metrosunda istifadə qaydalarının pozulmasına görə bəzi cərimələrin məbləği artırılıb. İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 306-cı maddəsinə əsasən, stansiyaların vestibülləri, keçidləri, platformaları, eskalatorlar və vaqonların salonlarının zibillənməsi və ya üzərlərində yazılar salınması, məhdudiyət çəpərləri və qadağanedici nişanlarla qorunan yerlərdən stansiyaya daxil olunması, eləcə də zərurət olmadan "sərnişin-maşinist" rabitəsindən istifadə edilməsi üçün cərimələr 15 manatdan 200 manata qədər artırılıb. Dəmir yoluna əşya atılmasına görə təbiiq edilən cərimə 30 manatdan 200 manata qədər yüksəldilib.

Əlillər də işlə təmin olunur

Son bir ildə əlilliyi olan 13 minə yaxın şəxs məşğulluq tədbirlərinə cəlb edilib. Bu barədə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən bildirilib ki, onlardan 10,9 mini şəxsi münasib işlərlə təmin edilib. Həmçinin ötən il əlilliyi olan 1,5 min şəxs özünüməşğulluq proqramına cəlb edilib. Onlar proqram çərçivəsində mal və materiallarla təmin olunaraq öz kiçik təsərrüfatlarını qurublar.

Daxili İşlər Nazirliyində Kollegiya iclası keçirilib

Qanunla müəyyən edilmiş vəzifələr bundan sonra da uğurla davam etdiriləcək

Yanvarın 24-də Daxili İşlər Nazirliyində 2024-cü ildə cinayətkarlığa qarşı mübarizə, ictimai qaydanın qorunması və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi üzrə fəaliyyətin yekunlarına və cari ildə qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş geniş Kollegiya iclası keçirilib.

İclası giriş sözü ilə açan nazir general-polkovnik Vilayət Eyvazov bildirdi ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla həyata keçirilən hüquq mühafizə siyasətinin sayəsində ölkəmizdə möhkəm təməllərə söykənən sabitlik hesabət ilində də etibarlı qorunub.

Qeyd olunub ki, cinayətkarlıqla mübarizə, ictimai asayişin qorunması, insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi sahəsində xidməti vəzifələr layiqincə yerinə yetirilib, beynəlxalq və respublika əhəmiyyətli kütləvi tədbirlərdə, habelə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə təhlükəsizlik etibarlı təmin edilib, qanunla müəyyən edilmiş funksiyalar digər hüquq-mühafizə orqanları ilə qarşılıqlı əlaqədə davam etdirilib. Daxili işlər orqanlarının əməkdaşları miqyasına görə indiyədək ölkəmizdə keçirilən konfrans, yarış və mərasimlərlə müqayisəyə gəlməyən COP29-un yüksək təhlükəsizlik şəraitində keçməsi üçün üzərinə düşən vəzifələri və qarşıya qoyulmuş tapşırıqları aidiyyəti dövlət qurumları ilə sıx əməkdaşlıq şəraitində ezməli yerinə yetirib.

Göstəricilər qənaətbəxşdir

Hesabat məruzəsi ilə çıxış edən nazir V.Eyvazov vurğulayıb ki, 2024-cü ildə əməliyyat-axtarış və istintaq fəaliyyətinin subyektivi olan bütün dövlət qurumları üzrə 33.379 cinayət qeydə alınıb, onlardan 87,6 faizi açılıb, əhalinin hər 100 min nəfərinə düşən cinayətlərin sayı 327 fakt təşkil edib. Cinayətlərin 94,4 faizi və ya 31.526-sı daxili işlər və prokurorluq orqanlarının prosesual qaydada araşdırdığı hüquqazidd əməllər olmaqla 90,3 faizinin açılması təmin edilib.

Cinayətlərin ağır və xüsusilə ağır növlərinin 87,3, qeyri-aşkar şəraitdə baş verənlərin 86, şəxsiyyət əleyhinə olanların 98,9, onlardan qəsdən adam öldürmələrin 96,6, adam öldürməyə cəhdlərin 95,2, qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurmaların 98,9, mülkiyyət əleyhinə olanların 83,3 faizi açılıb. Xırda talamaların açılmasının nəticələri 3 faiz yaxşılaşaraq 87,5 faizə yüksəlib. Ağır və xüsusilə ağır cinayətlər törətmiş 3271 nəfər tutulub, 216 kriminal qrup zərərsizləşdirilib.

Davam etdirilən profilaktik tədbirlərin nəticəsi olaraq müqayisə edilən dövrə nisbətən 2024-cü ildə qrup halında baş verən cinayətlərin sayında 23,2, ictimai yerlərdə baş verənlərin sayında 9, əvvəllər məhkum olunmuş şəxslər tərəfindən törədilənlərin sayında 8 faiz azalma qeydə alınıb.

Ümumi cinayətlər 9,4, ağır və xüsusilə ağır cinayətlər 18,9, qeyri-aşkar şəraitdə baş verənlər 18,1, qəsdən adam öldürmələr 9,6, adam öldürməyə cəhdlər 16,9, qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurmalar 13,5, xuliqanlıqlar 5, odlu silahın təbiiqi ilə törədilənlər 21, mülkiyyət əleyhinə olanlar 10,4, onlardan avtonəqliyyat vasitələrini qaçırmaqlar 9,5, habelə yol-nəqliyyat hadisələri 12,8, qəzalarda xəsarət alanların sayı 13,1, ölənlərin sayı 11,4 faiz azalıb.

Prokurorluq orqanlarının əməkdaşları ilə birgə keçmiş illərdən bağlı qalmış cinayətlərin açılmasında nəzərəçarpan irəliləyiş əldə edildi-

yini, 630 fakt üzrə təqsirli şəxslərin məsuliyyətə cəlb olunduğunu, o cümlədən cinayətlərin ağır, xüsusilə ağır və transmilli mütəşəkkil növlərinin qarşısının alınması və istintaq kimi mühüm vəzifələrin icrasında böyük bir iş həcminin yerinə yetirildiyini qeyd edib.

Təqsirləndirilən şəxslərin axtarışı-

nın nəticələri yaxşılaşaraq 87,9 faiz təşkil edib, İnterpolun Milli Mərkəzi Bürosu vasitəsilə beynəlxalq axtarışa verilmiş 118 şəxsin və bu təşkilata üzv ölkələr tərəfindən axtarılan 65 nəfərin yeri müəyyən olunub.

Qanunsuz odlu silah saxlama və daşıma ilə bağlı 527 fakt müəyyən edilib, həmin cinayətlərə görə 247 nəfər tutulub. Ümumilikdə 7.227 odlu silah və 1 milyona yaxın sursat aşkarlanıb.

Narkotiklərlə mübarizə prioritetdir

Narkotiklərlə mübarizənin də vəziyyətinə toxunan nazir V.Eyvazov bildirdi ki, qanunsuz dövriyyədən 2023-cü il ilə müqayisədə 250 kiloqram çox - 4 ton 714 kiloqram, narkotik vasitə götürülüb, 283 kiloqram narkotikin qaçaqmalçılıq yolu ilə ölkəyə gətirilməsinin qarşısı alınmış, onlayn satışla bağlı 466 fakt üzrə 2 ton 51 kiloqram müvafiq vasitə aşkarlanıb və narkotiklərlə əlaqəli cinayətlərə görə 108 cinayət qrupu zərərsizləşdirilib. Bu istiqamətdə əldə olunmuş müsbət nəticələri yüksək qiymətləndirən nazir müvafiq fəaliyyətin qətiyyətlə davam etdirilməsini tapşırıqla diqqəti qarşıda duran vəzifələrə çəkib, həmin cinayətlərlə mübarizədə vətəndaşların iştirakını, məlumatları əsasında uğurlu nəticələri olan bir çox əməliyyatların keçirildiyini, müşahidə olunan müsbət təməyllərin məhz günbəgün möhkəmlənən polis-vətəndaş münasibətlərinin təzahürü olduğunu, Daxili İşlər Nazirliyinin bu məsələdə cəmiyyətin yetkin təbəqəsinə, sağlam düşüncəli hər

bir vətəndaşa güvəndiyini, media-dan, sosial şəbəkələrin aktiv istifadəçilərindən, o cümlədən bloqlardan daha böyük gözləntilərinin olduğunu qeyd edib.

Nazir onların, eləcə də yüksək vətəndaşlıq mövqeyi nümayiş etdirən hər bir şəxsin, o cümlədən ictimai fəalları, qeyri-hökumət

təşkilatlarının nümayəndələrinin və media mənsublarının fəaliyyətini təqdir edərək hər birinə təşəkkürünü bildirdi.

Maarifləndirmək də mübarizədir

Həmçinin ölkədə aparılan antinarkotik təbliğatın əhəmiyyətini qeyd edərək ötən il bu sahədə ərazi polis orqanlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə 1200-ə yaxın maarifləndirmə tədbirinin keçirildiyini nəzərə çatdırıb, bu qəbildən tədbirlərin davamlı və məqsədyönlü olması, cari ildə də

fəaliyyətin ölkədə narkotiklərə olan tələbatın azaldılması məqsədi üzərində qurulması ilə bağlı göstərişlər verib, respublikanın təhsil müəssisələrində həyata keçirilən maarifləndirmə və təbliğat tədbirlərində iştirak edən dövlət qurumlarının mütəxəssislərinin, yüksək ixtisaslı pedaqoqların, ictimaiyyətin tanınmış nümayəndələrinin tərkibinin genişləndirilməsini, məktəblərdən, valideynlərdən gələn hər bir aidiyyəti sığnala çevik reaksiya verilməsini tapşırıb.

Qadınlara qarşı zorakılıq yolverilməzdir

Qadınlara qarşı zorakılıqla müşayiət olunan cinayətlərin qarşısının alınması, açılması, zorakılıq etmiş şəxslərin cəzasızlığına yol verilməməsi üçün qabaqçılıq tədbirlərinin davam etdirildiyini bildiren nazir qadınların təqsirləndirilən və ya zərərcəkmiş şəxs qismində keçdikləri bütün cinayət işləri, o cümlədən materialların mütəmadi təhlil olunduğunu, onları cinayətə təhrik edən

amillərin öyrənilib aradan qaldırılması üçün tədbirlərin görüldüyünü, o cümlədən aidiyyəti orqan və təşkilatlara vəsatətlər verildiyini qeyd edib. Zorakı əməllərdən və məişət zəminində baş vermiş cinayətlərdən zərər çəkən qadınların prosesual hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində görülmüş işlərin nəticəsi olaraq 2024-cü ildə qadınlarla bağlı törədilmiş cinayətlərin ümumi sayında 47 fakt, o cümlədən ailə münaqişəsi zəminli cinayətlərin sayında 1,8 faiz azalma müşahidə olunduğunu vurğulayıb.

Yeniyyətə və gəncləri qorumaq əsas hədəflərdəndir

Nazir yeniyyətə və gənclərin hüquqazidd hərəkətlərinin qarşısının alınması üzrə qabaqçılıq tədbirlərin müsbət nəticələr verdiyini və onların hüquqazidd əməllərinin dinamikasında 18,5 faiz azalmanın qeydə alındığını da bildirərək gənclərin bəzi sosial şəbəkə seqmentlərində yayımlanan zərərli informasiyaların təsiri altına düşməməsi, sağlamlığa ziyanlı vərdişlərdən çəkinməsi istiqamətində aparılan işlərin səmərəsinin artırılmasını tələb edib.

Vətəndaş məmnunluğu həm tələbdir, həm də fəaliyyətin meyarı

Diqqətə çatdırılıb ki, hesabat ilində 6.055, o cümlədən mediada qabaqcadan məlumat verilməklə respublikanın 60 şəhər və rayonundan olan 4.468 vətəndaş qəbul edilib, qaldırılan məsələlərin əksəriyyəti yerində və müsbət həll edilib. Eyni zamanda Nazirliyə daxil olan müraciətlər araşdırılaraq müvafiq tədbirlərin görülməsi təmin edilib.

Vətəndaş məmnunluğunun təmin olunması, erizə və şikayətlərin obyektiv, həssaslıqla araşdırılması, qanunçuluğun qorunması kimi mühüm vəzifələrin icrasına da toxunan general-polkovnik Vilayət Eyvazov bu istiqamətlərdə böyük bir fəaliyyət ortaya qoyulduğunu, nəticələrin müsbət olduğunu bildirdi.

Müraciətlərə çevik reaksiya verilir

"102" Xidmətinə, qaynar xətlərə daxil olmuş, sosial şəbəkələrdə yayımlanmış müraciətlərə də çevik reaksiya verildiyini, cinayətlər nəticəsində vurulmuş maddi ziyanın təxminən 80,3 faizinin ödənildiyini, əhaliyə göstərilən elektron xidmətlərin müasir tələblərə uyğun təkmilləşdirildiyini, dövlət-vətəndaş münasibətlərində şəffaflığın, operativliyin artırılmasına xidmət edən və fərdi məlumat mübadiləsinin təmin edən "E-Polis" mobil tətbiqinin yaradıldığını, "Elektron Xidmətlər Portalı" üzərindən göstərilən 31 adda dövlət xidmətinin mobil tətbiqlərinin hazırlandığını nəzərə çatdırıb.

İclasın gündəliyinə uyğun olaraq hesabat məruzəsi və məruzəetrafı çıxışlar dinlənilib.

Məruzə ətrafında çıxış edənlər görülən işlərdən, əldə olunan nəticələrdən, mövcud olan nöqsanlardan, onların aradan qaldırılması üçün həyata keçirilən tədbirlərdən danışıblar.

(ardı 3-cü səhifədə)

Daxili İşlər Nazirliyində Kollegiya iclası keçirilib

Qanunla müəyyən edilmiş vəzifələr bundan sonra da uğurla davam etdiriləcək

(əvvəlki 2-ci səhifədə)

Kollegiya iclasına yekun vurulan nazir bəzi ərazi orqanlarının fəaliyyətində olan çatışmazlıqlara da diqqət çəkərək onların aradan qaldırılması üçün lazımı tədbirlərin həyata keçirilməsini, bundan sonra da hər bir şəxsin qanuni mənafeyinin, hüquq və azadlığının etibarlı qorunmasını, əməkdaşların vətəndaşlarla ünsiyyətdə etik davranış qayda-

ların daim riayət etməsini, eyni zamanda qətiyyətli olmasını, qanunçuluğun möhkəmləndirilməsini, peşəkarlıq səviyyəsinin artırılmasını tələb edib, xidməti fəaliyyətin səmərəliliyinin davamlı olaraq artırılması ilə bağlı tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Həmçinin bildirib ki, ölkədə cinayətkarlıqla mübarizədə, asayişin və təhlükəsizliyin təmini işində əldə edilmiş müsbət

nəticələr Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşlarını arxayınlaşdırır, şəxsi heyət suverenliyini tam təmin etmiş Azərbaycanın bütün ərazilərində qanunla müəyyən edilmiş vəzifələrin icrasını davam etdirərək xalqa xidmət funksiyalarını layiqincə və əzmlə həyata keçirməyə çalışır.

Nazir Vilayət Eyvazov daxili işlər orqanlarına göstərdiyi ali diqqət və qayğıya, şəxsi heyə-

tinin fəaliyyətinə verdiyi böyük dəyərə və etimadına görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə dərin minnətdarlığını bildirib və əmin edib ki, ölkədə qanunçuluğun, hüquq qaydasının qorunması, vətəndaşların təhlükəsizliyinin və məmnunluğunun təmin olunması sahəsində vəzifələr böyük əzm və qətiyyətlə davam etdiriləcəkdir.

Vətənin sınağından çıxanlar

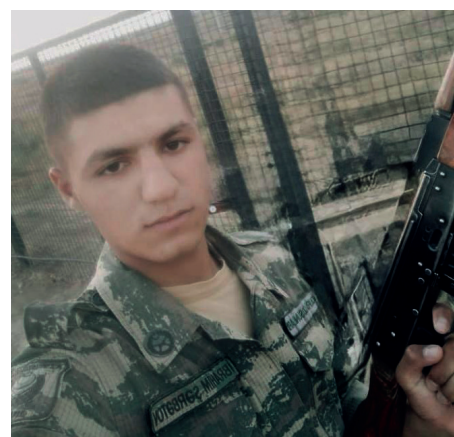
Qazandığımız qələbə xalqını, dövlətini sevənlərin şah əsəridir

Güclülər həm də ədalətli olanda qalib gəlir. Bəlkə də çoxu bu fikrimlə razılaşmaz və onlar mövqelərini yaxın keçmişimizdə baş verənləri əsas götürərək müdafiə etməkdə ısrarlılıq nümayiş etdirirlər. Bundan belə qənaətə gəlmək olar ki, deməli, mübahisə meydanında hər kəsin müdafiə etdiyi öz həqiqəti olur və uğrunda nələrsə qurban verməkdən belə çəkinmir.

Məsələn, Xocalı soyqırımının bilavasitə iştirakçısı olan Serj Sarkisyanın "Xocalıya qədr Azərbaycan tərəfi elə bildirdi ki, bizimlə zarafət eləmək olar. Onlar elə düşündükdü ki, ermənilər mülki əhaliyə qarşı əl qaldıracaq insanlar deyil. Biz bu stereotipe son qoyduq. Baş verən hadisə də bu idi", - deməsi onun və erməni millətçilərinin inandığı "həqiqət" idi. Və həmin "həqiqət" 1813-dən bəri yüz minlərlə insanı qanına qəltan etmiş, soyqırımlar törətmiş, deportasiyalara rəvac vermişdi. Yüz illər öncə "Müharibə danışanda, qanunlar susur" fikri ilə çox incə mətləblərə toxunan Siseron əslində gələcək nəsillərə bütün dövrlərin aksiomasına çevrilən mesaj ötürmüşdü. Yəni müharibə həm də güclü olduğunu təsdiq etməyin tək və yeganə yoludur. Tökülən qanlar, insan itkiləri və s. kimi faktlar sadəcə xatırlanar...

Deməli, dahilərin sözü səmavi kitablarda yazılan yarıdan sözünü deyil ki, müzakirə olunmasın, çək-çevir edilməsin...

Qərribə səslənsə də əgər nə vaxtsa XXI əsrin ən ədalətli müharibəsi başlığı altında sorğu keçirilərsə inanıram ki, respon-

dentlərin çoxunun cavabı Azərbaycanın Ermənistanın 30 ildən çox davam edən elan olunmuş müharibəsinə və təxribatlarına qarşı apardığı 44 günlük Vətən müharibəsi olacaq. Bu münaqişənin müharibəyə çevrilməsi prosesini sürətləndirən bənzər təəsüfər olsun ki, bu gün də dünyanın istənilən nöqtəsini bənzər çəlləyinə döndərmək üçün dəridən-qabıqdan çıxırlar. Yaradıcı deyil, dağıdıcı ideyalara bilərəkdən meydan verilməsi özünü bütün cəbhələrdə göstərir. Yeni münaqişə ocaqlarının yaranması ilə yanaşı, mənəvi aşınmalara yol açan "yeniliklər" insanları ilkinliyindən qoparmağa xidmət etmirmi?...

Hədəf həm də gənclikdir, gələcəkdir. Ancaq bugünkü Azərbaycan reallığı yaxın çevrəimiz, elə

dünya üçün də bir nümunədir. Biz gələcəyimizə də, gəncliyimizə də etibar etməkdə yanılmamışıq. Çünki 4 il öncə onlara etibar edib, etimad göstərmiş Vətənin taleyini həvalə etdik. Müharibə haqqında kitablardan oxuyan, onun səbəb olduğunu sənəd-

li və bədii filmlərdən izləyən gəncliyin görmədən sevdirdiyi torpaqlar uğrunda döyüşməsi, onu azadlığına qovuşdurmaq üçün canından keçməsi gerçək bir tarixdir. Bu həm də o deməkdir ki, dəyişən dünya düzənində milli kimliyinə sahib çıxan, keçmiş ilə qürur duymaq əzmində yetişdirilən gəncliyə dövlətçiliyin prinsiplərini aşılamaqla onu gələcək hədəflərə doğru hazırlamaq illərin təcrübəsinin, zəhmətinin bəhrəsidir. Məhz Azərbaycanımızı bir bayraq altında birləşdirən Azərbaycançılıq adlı dəyərin, ideologiyasının da bünövrəsini bu kimi prioritetlər təşkil edir. DİN Əlahiddə Çevik Polis Alayının əməkdaşı polis serjantı İbrahim Şərbətov da Vətənə, dövlətə xidmət dərslərindən beş alan, Vətən savaşı adlı ən çətin sınaq-

dan üzü ağ çıxan gəncliyimizin nümayəndəsidir. O, 2002-ci ildə Cəlilabadi Qarazəncir kəndində doğulub. Cəlilabad rayon 1 nömrəli tam orta məktəbi bitirdikdən sonra 2020-ci ildə hərbi xidmətə yola düşüb. Əsgər kimi ilk sınağı Vətən müharibəsi olub. Ölüm, həyat fəlsəfəsini onun kimi gənclərə öyrətmək üçün heç bir müəllimə ehtiyac olmayıb. "Canı dişində gəzənlərin" qisasının necə ağır və qorxulu olduğunu düşməyə 44 gün ərzində hiss etdirənlərin sırasında addımlamaq İbrahimin alın yazısı idi: "Biz düşməndən hər cəhətdən üstün idik. Təminatımız, silahımız, surətımız yüksək səviyyədə idi. Ən əsası, hər bir əsgərimiz, döyüş yoldaşlarımız qalibiyyət ruhuna köklənmişdi. Biz öz torpaqlarımız uğrunda döyüşürdük. Bizim olanı geri qaytarmaq uğrunda son nəfəsimizə, son damla qanımıza qədər döyüşməyi qarşıma məqsəd qoymuşduq". O, Murovdağ, Suqovuşan, Füzuli istiqamətində gedən döyüşlərdə iştirak edərək düşməni qan uddurub. Müzəffər Ali Baş Komandanın sərəncamı ilə "Suqovuşanın azad olunmasına görə" və "Vətən müharibəsi iştirakçısı" medalları ilə təltif olunub. Daxili İşlər orqanlarında xidmət etmək üçün etdiyi müdafiə DİN rəhbərliyi müsbət yanaşmış və polis serjantı İbrahim Şərbətov 2023-cü ildən sıralarımızda sabitliyin, asayişin keşiyindədir.

*Hafiz Təmirov
polis polkovnik-leytenantı*

Peşəkarların xidməti

Mühafizə polisi etibarlı keşikçidir

Həyatımızın ayrılmaz hissəsinə çevrilən müasir texnoloji yeniliklər işimizi asanlaşdırsa da yəne də insan amilini gözərd etməz. Çünki elə xidmət sahələri var ki, orada peşəkarların fəaliyyətini sözün əsl mənasında müasir texnika əvəz etmir. Belə olan halda nəzərlər daha etibarlı olub, təhlükələrin təhdidə çevrilməməsinin qarşısını vaxtında almaq üçün həyatını belə riskə atan peşə sahibinə-polisə yönəlik.

əməkdaşın qarşısında həm də tələb kimi qoyulub.

Polis olan yerdə törədiləcək cinayətin qarşısı önlenir. Bu

mənada mühafizə polisinin fəaliyyəti də təqdir olunandır. Məhz mühafizə polisinin xidmətindən istifadə edənlər mənzil və obyektlərdə gizli talama cinayətlərindən, bədbəxt hadisələrdən maksimum sığortalanmaq üçün bunu ən doğru seçim hesab edir-

lər. Təsədüfi deyil ki, ölkəmizdə polisin mühafizə etdiyi yaşayış yerində və ya obyektə indiyədək qarət hadisəsi baş tutmayıb, əmlakı qorunan şəxs zərər çəkməyib.

Bu günlərdə Abşeronda mühafizə polisinin operativliyi sayəsində mühafizə sistemi ilə qorunan daha bir obyektə oğurluğa cəhdin qarşısı alınıb.

Bir neçə gün öncə saat 02.29 radələrində Abşeron Rayon Mühafizə İdarəsi tərəfindən MMM-lə mühafizə olunan vətəndaş Y.Əliyevə məxsus Mehdiabad qəsəbəsindəki bağ evindən heyəcan signalı daxil olub. Dərhal dislokasiya üzrə tutucu qrupun polis nəfərləri, polis serjantları Nihat Əsgərli və İlkin Xasaylı özlərini həmin ünvana çatdırıblar. Operativliyin müddətini dəqiq göstərmək üçün xüsusilə vur-

ğulmalıyıq: signal qəbul edildikdən 3 dəqiqə sonra. Hadisə yerinə baxış keçirilən zaman 2 mərtəbəli bağ evinin 1-ci mərtəbəsindəki mətbəxin qapısının açıq olduğu aşkarlanıb. Polis əməkdaşları içəriyə daxil olduqda bir nəfərin hasara tərəf qaçdığını görüblər və onu dərhal saxlayıblar.

Şübhəli şəxs Abşeron Rayon Polis İdarəsinin Mehdiabad Polis Bölməsinə təhvil verilib. Polis Rədlərində Abşeron Rayon əvvəllər də anoloji cinayətlərə görə dəfələrlə məhkum olunmuş Fikrət Gülməmmədov olduğu məlum olub. Bu fakt da o gerçəkliyi diktə edir ki, mühafizəyə almaq, müdafiə etmək, ayıq-sayıq keşik çəkmək peşəkarlara həvalə olunmalıdır. Yeri gəlmişkən, belə müsbət göstəricilər həm də yerlərdə xidmətin nümunəvi təşkilindən qaynaqlanır.

Uşaqları öyrədirik...

Təhlükəsizliyin qarantı qaydalara riayət etməkdir

Zərdab Rayon Polis Şöbəsinin Dövlət Yol Polisi Bölməsinin təşkilatçılığı ilə rayon ərazisində yerləşən Gənclər Evinə "Yol

dən danışılıb, nişanlardan düzgün istifadə qaydaları haqqında geniş məlumatlar verilib.

Görüşün sonunda azyaşlılara hədiyyələr təqdim olunub.

Qazaxda isə məktəblilər Rayon Polis Şöbəsinin Dövlət Yol Polisi bölməsində qonaq olublar. Burada şagirdlərə yol polisinin xidməti fəaliyyəti, sürücülərin və piyadaların rahat, təhlükəsiz hərəkəti üçün görülən işlər barədə məlumat verilib. Məktəblilər növbətçi hissə, xidməti otaqlarla və YPX-nin xidməti avtomobilləri ilə yaxından tanış olublar. Şagirdlərə avtomobillərdə quraşdırılan sistem barədə məlumat verilib, əyani olaraq rayon ərazisindəki piyada keçidlərindən, eləcə də digər yol hərəkəti qaydaları izah olunub. Sonda azyaşlılara yollarda diqqətli olmaları tövsiyə edilib, onların sualları cavablandırılıb.

hərəkəti qaydalarına riayət etmək təhlükəsizliyin qarantıdır" mövzusunda maarifləndirici görüş keçirilib.

Çıxış edən polis əməkdaşları keçirilən tədbirin əsas mahiyyətinin azyaşlıları yol hərəkəti təhlükəsizliyi qaydaları ilə tanış etmək və onların iştirakı ilə baş verə biləcək yol qəzalarının qarşısını almaq olduğunu bildiriblər. Tədbir zamanı yollarda quraşdırılan yol nişanları, işıqforlar və piyada keçidlərinin əhəmiyyətini

"Polis"

Lənkərandan başlanan əməliyyat

Narkoşəbəkə üzvləri tutuldu

Daxili İşlər Nazirliyi Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinə növbəti dəfə külli miqdarda narkotiklərin ölkəyə qeyri-qanun yolla gətirildiyi barədə əməliyyat məlumatı daxil olub. Narkotiklərin ölkə ərazisində daşınması, ünvanlara çatdırılması və satış şəbəkəsini quran şəxsin müəyyən edilməsi məqsədi ilə xüsusi əməliyyat planı hazırlanaraq həyata keçirilib. Lənkəran rayonundan başlanan əməliyyata paytaxtın Sabunçu rayonu ərazisində yekun vurulub. Narkoşəbəkənin ölkə üzrə əsas üzvlərindən olan şəxs - əvvəllər də narkotik və

digər cinayətlərə görə dəfələrlə məhkum olunmuş 31 yaşlı Elgün Əliyev bu əməliyyatın nəticəsi olaraq saxlanılıb. Onun evindən və sərnişin kimi əyləşdiyi avtomobildən 36 kiloqrama yaxın tərkibi psixotrop maddələrlə zənginləşdirilmiş marixuana aşkarlanıb. Bu şəxs ifadəsində marixuananı şəxsiyyəti istintaqla araşdırılan İran vətəndaşının vasitəsi ilə əldə etdiyini etiraf edib.

Faktla bağlı cinayət işi başlanılıb, saxlanılan şəxs barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Dələduzluq etmişdi

Keçmiş məhkumun "xeyirxahlığı"

"TikTok" sosial şəbəkəsində vətəndaşların pul vəsaitlərini "xanımların işlə təmin edilməsi" və digər adlar altında yerləşdirilən şirnikləndirici elanlarla aldadılaraq ələ keçirilməsi barədə polisə müraciətlər daxil olub. Polis əməkdaşları tərəfindən Hacıqabul rayonunda həyata keçirilən tədbirlərlə qeyd edilən kibertalama əməllərini törət-

məkdə şübhəli bilinən əvvəllər məhkum olunmuş Yevlax rayon sakini Rüşət Cəfərov saxlanılıb. Araşdırmalarla R. Cəfərovun sosial şəbəkələrdə özünü işə düzəltmə şirkətlərinin birinin nümayəndəsi kimi təqdim etdiyi və 57 nəfərin pul vəsaitlərini ələ keçirdiyi müəyyən edilib.

İFaktlarla bağlı araşdırmalar davam etdirilir.

Üç rayonda əməliyyat keçirildi

Faktlarla bağlı araşdırma aparılır

Paytaxtın Nərimanov, Yasamal və Suraxanı rayonları ərazilərində narkotik vasitə və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan şəxslərə qarşı daxil olan məlumatlar əsasında polis əməkdaşları tərəfindən əməliyyatlar keçirilib. Nəticədə narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə həyata keçirən

G.Saqiyev, N.Rzayev, Ş.Qasımov, əvvəllər də eyni əmələ görə məhkum olunmuş H.Qurbanov və S.Cəfərov müəyyən olunaraq saxlanılıblar. Onlardan ümumilikdə 20 kiloqrama yaxın müxtəlif adda narkotik maddələr və psixotrop tərkibli həblər aşkarlanaraq götürülüb. Faktlarla bağlı araşdırma aparılır.

Polis Akademiyasına müsabiqə başlayıb

Şərtlər, yaradılan şərait və perspektivlər

Daxili İşlər Nazirliyi Polis Akademiyasına əyani təhsilə III qrupdan "Hüquqşünaslıq" ixtisasına 500, I qrupdan "İnformasiya təh-

vətəndaşları iştirak edə bilər. Xüsusi təyinatlı təhsil müəssisəsinə sənədlərin qəbulu 2025-ci il fevralın 23-dək namizədin daimi

dillərində keçirilir. Seçilən abituriyentlərlə daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında müqavilə bağlanır.

lükəsizliyi" ixtisasına 25 kursantın qəbuluna dair müsabiqə elan edir.

Müsabiqədə Azərbaycan dilini sərbəst bilən, boyu 165 sm-dən az olmayan, yaşı 16-dan 18-dək, 11-ci sinifdə oxuyan və ya tam orta təhsilli, həqiqi hərbi xidmətə yararlı olan Azərbaycan Respublikasının

qeydiyyatda olduğu yer üzrə polis idarə və ya şöbələrində həyata keçirilir.

"Hüquqşünaslıq" və "İnformasiya təhlükəsizliyi" ixtisas fənləri üzrə müsabiqədən keçən abituriyentlərin siyahısı Dövlət İmtahan Mərkəzinə göndərilir.

İmtahanlar Azərbaycan və rus

Tədris Azərbaycan dilindədir, müddəti 4 ildir.

Kursantlar dövlət hesabına yataqxana, xüsusi geyim forması, təqaüd və yeməklə təmin olunur, Akademiyanın erazisində yerləşən mürəkkəb standartlara tam cavab verən yataqxanada yaşayırlar. Məzunlara "Hüquqşünaslıq" və

"İnformasiya təhlükəsizliyi" ixtisasları üzrə "polis leytenantı" xüsusi və "ehtiyatda olan leytenant" hərbi rütbələri verilməklə daxili işlər orqanlarında müvafiq vəzifələrə təyin edirlər.

Qəbul qaydaları haqqında daha ətraflı məlumatları

(012) 590-97-76, (012) 454-12-78 nömrəli telefonlar, habelə Polis Akademiyasının "8880" qaynar xətti vasitəsilə və ya www.mia.gov.az, www.pa.edu.az internet saytlarından, **Polis Akademiyasının rəsmi instaqram və feysbuk sosial şəbəkələrindən əldə edə bilərsiniz.**

Valideynlər "Açıq qapı"-dan keçiblər

Gələcəyin polisləri üçün yaradılan şərait onları məmnun edib

I kurs kursantlarının valideynlərindən ibarət bir qrup onların maddi, sosial təminatları və imtiyazları ilə yaxından tanış olmaq məqsədilə Polis Akademiyasını ziyarət ediblər. Qonaqlar Akademiyada yaradılmış təhsil mühiti, o cümlədən tədris korpusları, kriminalistik təlim şəhərciyi, mühazirə zalı, elektron kitabxana, "İnformasiya təhlükəsizliyi"

imkanı da qazanıblar. Polis Akademiyasının idman meydançaları və zalı ilə tanış olan valideynlərin diqqətinə çatdırılıb ki, tədris ocağında kursantların fiziki cəhətdən sağlam ruhda tərbiyə olunmalarına xüsusi diqqət yetirilir. Sonra kursantlar və onların valideynləri Akademiyanın rəhbərliyi ilə görüşüblər. Polis Akademiyasının rəisi, polis general-mayoru

Media müsabiqəsi keçirilir

Müsabiqənin təşəbbüskarı Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin Daxili İşlər Nazirləri Şurasıdır

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin (MDB) iştirakçısı olan dövlətlərin Daxili İşlər Nazirləri Şurasının təşəbbüsü ilə Birlik ölkələrinin dövlət və ictimai qurumları ilə medianın qarşılıqlı fəaliyyətinin gücləndirilməsi, hüquq-mühafizə orqanlarında xidmətin təşviqi və MDB üzvü olan dövlətlərin daxili işlər orqanları əməkdaşlarının nüfuzunun artırılması məqsədi ilə 2025-ci il üçün müsabiqə elan edilir.

Müsabiqədə MDB-yə üzv olan ölkələrin polis və mülki əməkdaş-

ları ilə bərabər 18 yaşından yuxarı olan digər vətəndaşlar da iştirak edə bilərlər.

İştirakçılar müsabiqənin şərtləri və qaydalarına dair ətraflı məlumatla Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyinin rəsmi internet saytında və Mütəşəkkil cinayətkarlıqla və cinayətkarlığın digər təhlükəli növləri ilə mübarizə üzrə Əlaqələndirmə Bürosunun (MCMƏB) rəsmi internet saytının müvafiq bölməsinə (<https://bkbopcis.ru/galereya/mediakonkurs/>)

keçid etməklə tanış ola bilərlər. Müsabiqəyə foto və media işləri üzrə təqdim edilən nominasiyalar aşağıdakılardır.

1. "Qələbə günü"
2. "Doğma diyarın gözəlliyi"
3. "Bizim növbəmiz"
4. "Postda"

İşlər rəqəmsal formatda təqdim edilməlidir.

Müsabiqə hər il iki mərhələdə keçirilir.

Müsabiqənin birinci mərhələsi 2025-ci ilin yanvarın 10-dan iyulun

10-dək keçirilir. Bura iştirak üçün ərizələrin göndərilməsi, işlərin qəbulu və seçilməsi daxildir.

İkinci mərhələ 11 iyul - 31 iyul 2025-ci il tarixlərini əhatə edir. Bura müsabiqə komitəsi tərəfindən işlərin qiymətləndirilməsi daxildir.

Müsabiqədə iştirak etmək üçün iştirakçılar ərizələri doldururlar.

Ərizə hər bir iş üçün rus dilində doldurulur və müəllif tərəfindən imzalanır. Ərizədəki bütün sahələrin doldurulması tələb olunur.

"Polis"

Yaradılışın daha bir möcüzəsi

Barmaq izi nədir və onun əsas xüsusiyyətləri nələrdir?

Barmaq izi insanın barmaq uclarındakı dəridə yerləşən və hər bir fərdin özünəməxsus olan naxışlardır. Bu naxışlar adətən üç əsas kateqoriyaya bölünür: qövs, dövrə və qarmaşəkilli izlər. Barmaq izlərinin unikal olması onların həm irsi, həm də prenatal inkişaf zamanı təsadüfi faktorlarla formalaşması ilə bağlıdır. Dəridəki bu izlər yalnız barmaq uclarında deyil, həmçinin ovuc və ayaq barmaqlarında da mövcuddur.

Barmaq izləri doğuşdan əvvəl formalaşır və ömür boyu dəyişməz qalır. İnsan dərisinin xarici qatı zədələnsə də, bu izlər dərin dermal qatlarda yerləşdiyindən dəyişir. Hətta dərinin xarici təbəqəsi tamamilə soyulsa belə, bədən yenidən eyni naxışları yaradır. Bu xüsusiyyət barmaq izlərini biometrik identifikasiya üçün əvəzlənəməz edir. Barmaq izlərinin digər bir mühüm xüsusiyyəti onların insanın fərdi şəxsiyyətini təsdiqləmək üçün istifadə edilməsidir. Cinayət işlərində və biometrik təhlükəsizlik sistemlərində barmaq izləri ən etibarlı identifikasiya vasitələrindən biri kimi qəbul edilir.

Barmaq izləri necə formalaşır?

Barmaq izlərinin yaranmasında genetik amillər əhəmiyyətli rol oynasa da onların unikal olması yalnız genetikla məhdudlaşmır. Məsələn, eyni genetik materialı paylaşan monoziqotik əkilərin belə barmaq izləri bir-birindən fərqlənir. Genlər barmaq izlərinin əsas strukturunu, məsələn, qövs, dövrə və ya qarmaq formasını müəyyən edə bilər. Lakin bu strukturların detalları, xətlərin sayı, bucaqları və yerləşimi prenatal dövrdə təsadüfi təsirlər nəticəsində formalaşır.

Valideynlərin genetik materialı fetusun barmaq izlərinin əsas naxışlarını müəyyən etsə də, ətraf mühit faktorları bu izlərin tam bənzərsiz olmasına səbəb olur. Məsələn, ana bətnindəki uşağın hərəkətləri, amniotik mayenin təzyiqi və bətn daxili temperatur dəyişiklikləri naxışların inkişafını təsir edir. Genetik faktorlar və prenatal təsirlər birgə işləyərək hər bir fərdin özünəməxsus barmaq izlərini yaradır. Bu prosesin mürəkkəbliyi barmaq izlərinin təsadüfən bir-birinə bənzər olmasının praktiki olaraq mümkünsüz olduğunu göstərir. Bu həm biologiyanın, həm də identifi-

kasiya texnologiyalarının əsaslandığı mühüm bir faktordur.

Barmaq izləri ana bətnində hamiləliyin 10-16-cı həftələri arasında formalaşmağa başlayır. Bu dövrdə fetusun dərisində dermal papilla adlanan qatlar inkişaf edir və bu qatlar barmaq izlərinin əsasını təşkil edir. Dermal papillaların inkişafı genetik faktorlarla yanaşı təsadüfi prenatal təsirlərdən də asılıdır. Ana bətnindəki uşaq hərəkət etdikcə amniotik mayenin təzyiqi və digər fiziki təsirlər barmaq izlərinin unikal formasını yaradır. Hər bir barmağın izləri fərqli təsirlərə məruz qaldığından barmaq izləri arasında da fərqlər olur. Məsələn, sağ əlin baş barmağındakı iz ilə sağ əlin baş barmağındakı iz bir-birindən fərqlənir.

Hətta eyni şəraitdə doğulan əkilərdə belə bu fərqlilik müşahidə olunur. Barmaq izlərinin formalaşması zamanı temperatur dəyişiklikləri, oksigen təminatı və qan dövranının sürəti də təsir göstərir. Bu proses insan bədənindəki digər sistemlərdən tamamilə asılı olmadan müstəqil şəkildə inkişaf edir. Prenatal inkişafın mürəkkəbliyi barmaq izlərinin unikal olmasını təmin edən əsas amillərdən biridir.

Barmaq izi cinayətin əsas sübutlarından

Barmaq izləri müasir dünyada identifikasiya üçün ən etibarlı üsullardan biridir. Hüquq-müha-

fizə orqanları uzun müddətdir ki, cinayət işlərinin həllində barmaq izlərindən istifadə edir. Cinayət yerindən götürülən barmaq izləri cinayətkarın müəyyən edilməsində mühüm rol oynayır.

Biometrik təhlükəsizlik sistemlərində də barmaq izlərindən geniş istifadə olunur.

Məsələn, müasir smartfonlarda, təhlükəsiz giriş sistemlərində və hava limanlarında barmaq izi skanerləri tətbiq edilir.

Barmaq izləri niyə dəyişir?

Barmaq izlərinin dəyişməməsinin əsas səbəbi onların dərinin alt qatlarında yerləşməsidir. Dərinin üst qatı, yəni epidermis daim yenilənir və müxtəlif təsirlərə məruz qala bilər.

Lakin barmaq izlərini yaranan dermal papilla strukturları dərinin alt qatında yerləşir və xarici təsirlərdən qorunur. Zədələr, kəsiklər və ya yanlıq izləri dərinin üst qatını dəyişdirsə də, dermal papillalar sağlam qaldıqda barmaq izləri əvvəlki formasını yenidən alır. Barmaq izlərinin dəyişməz olması həm hüquq-mühafizə orqanları, həm də biometrik texnologiyalar üçün böyük üstünlük təşkil edir.

Bu, eyni zamanda, barmaq izlərinin insan təbiətinin unikal bir hissəsi olduğunu göstərir.

Aytən Tahirova
polis kapitani

fakültəsinin ən müasir texniki avadanlıqlarla təchiz olunmuş elmi-tədqiqat laboratoriyası, təlim mərkəzi, auditoriyalar, yataqxanalar, qapalı atıcılıq tiri və idman şəhərciyi ilə tanış olublar. Ali təhsil müəssisəsində təhsil alan hər bir kursantın sağlam şəraitdə qidalanması və dincəlməsi üçün yaradılan şəraiti yüksək qiymətləndirən qonaqlar yeməxanada öz övladları ilə birlikdə nahar etmək

Canpolad Daanov qonaqlara Akademiyada yaradılan imkanlar, şərait, güzəştlər və nəzərdə tutulan işlər barədə məlumat verib, onları maraqlandıran sualları cavablandırıb. Valideynlər övladlarının yüksək təhsil alması, gələcəkdə Azərbaycan Polisinin sıralarında inamlı xidmət etmələri üçün Akademiyada yaradılmış şəraitə görə Daxili İşlər Nazirliyinin rəhbərliyinə öz təşəkkürlərini bildirdilər.

Müdrüklərin söz xəzinəsi

Vaxt insana hər şeyi öyrədir

Bir dəfə səhv etməkdənsə, iki dəfə soruşmaq yaxşıdır.

Hər kəs öz taleyinin məmarıdır.

Zamanın axarı bizi gözlemir.

Həqiqət nazilər, ancaq üzülməz.

Cəsəret qol gücündən deyil, ruh gücündən yaranır.

Alim inamlı olanda kəşfi davamlı olur.

Sənə pislik edənə dərhal nifrət etməyə çalış.

Yaxşı elə yaxşıdır, çalış yamanı yaxşı elə.

Mənəm-mənəm deyən adam az iş görəndir.

Əvvəlcə dinləməyi, sonra danışmağı bacarmaq gərəkdir.

Gözləməyi bacaran çox şeyə nail olar.

Zəiflər intiqam alır, güclülər bağışlayır, əfv edirlər.

Zaman böyük bir müəlimdir, amma təəssüf ki, şagirdlərini öldürür.

Bütün yollar qaranlıqdan işığa doğrudur.

Qabiliyyətin məktəbi yoxdur.

İnsanı böyük mənada insan zirvəsinə ucaldan danışmağından çox susmağıdır.

Köhnə məktəbləri oxumaq xoşdur ona görə ki, onlara cavab verməyə ehtiyac yoxdur.